

**DYREKTOR GENERALNY
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**

Warszawa, dnia **13** października 2010 r.

BDG **4187** 110/fax

**Pan/i
Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej**

**Komendant
Centralnego Ośrodka Szkolenia
Służby Więziennej w Kaliszu
Komendant
Ośrodka Szkolenia
Służby Więziennej w Kulach**

**Komendant
ODK SW w Popowie**

W załączeniu przekazuję stanowisko Biura Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w przedmiocie rozliczania czasu służby funkcjonariuszy Służby Więziennej. Natomiast w kwestii udzielania urlopów wypoczynkowych Biuro Dyrektora Generalnego Służby Więziennej wypowiedziało się w ramach artykułu „O urlopach raz jeszcze” zamieszczonego we wrześniowym wydaniu Forum Penitencjarnego.

Z przedmiotowym stanowiskiem proszę zapoznać załogi podległych jednostek organizacyjnych.

płk Jacek Włodarski

Wyk. wg rozdzielnika

do wiadomości: Zarząd Główny NSZZFiPW

ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa

Warszawa, dn. 2010.10.13

Centralny Zarząd Służby Więziennej
Biuro Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej
02-521 Warszawa ul. Rakowiecka 37a
640-83-61 fax 640-83-62

Zgodnie z art 120 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej czasem służby jest czas, w którym funkcjonariusz pozostaje w dyspozycji przełożonego w jednostce organizacyjnej lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania zadań służbowych, w tym również związanych z uczestnictwem w szkoleniu lub doskonaleniu zawodowym oraz odbywaniem podróży służbowych.

Istotne zatem znaczenie dla rozliczenia funkcjonariusza z czasu służby ma zagadnienie dotyczące momentu w jakim przedziale czasowym funkcjonariusz pozostaje w dyspozycji przełożonego. Sam fakt stawienia się funkcjonariusza w jednostce organizacyjnej nie stanowi jeszcze o tym, że pozostaje on w dyspozycji przełożonego. Niezbędną cechą pozostawania w dyspozycji przełożonego jest podporządkowanie funkcjonariusza jego kierownictwu przez czas wykonywania zadań służbowych i realizowanie ciężących na nim obowiązków. Przejawia się to w szczególności w możliwości wydawania przez przełożonego poleceń dotyczących spraw służbowych i obowiązku pozostawania na stanowisku w takim zakresie, jaki jest niezbędny dla właściwego zabezpieczenia przebiegu służby.

Do czasu służby wliczany będzie zatem czas niezbędny do prawidłowego przekazania i zadania służby. Na kierownikach jednostek organizacyjnych spoczywa obowiązek takiego zorganizowania przebiegu służby, aby czas na przekazanie i zdanie służby nie przekraczał co do zasady 30 minut łącznie, chyba, że z uwagi na specyfikę jednostki, a w szczególności położenia posterunków czas ten będzie musiał być wydłużony. Należy przy tym pamiętać, że czasowe granice pozostawania funkcjonariusza w dyspozycji określa obowiązujący go wymiar czasu i prawo do nieprzerwanego odpoczynku.

W tym celu wydaje się zasadne, aby powołany przez kierownika jednostki organizacyjnej zespół określił indywidualnie dla każdego stanowiska, czy posterunku czas niezbędny do przekazania i zadania służby. Będzie to miało istotne znaczenie dla prawidłowego rozliczenia funkcjonariusza z czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Ustawa o Służbie Więziennej definiuje kilka pojęć związanych z czasem służby:

- **doła** - 24 kolejne godziny, poczynając od godziny, w której funkcjonariusz rozpoczyna służbę zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby

- (jeżeli funkcjonariusz rozpoczyna służbę o godzinie 7:00, jego doba pracownicza trwa do godziny 7:00 dnia następnego),
- **tydzień** - 7 kolejnych dni kalendarzowych, poczynając od pierwszego dnia okresu rozliczeniowego.
 - **wymiar czasu służby** - czas służby do przepracowania w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym czterech miesięcy, obliczony zgodnie z art. 121 ustawy o Służbie Więziennej
 - **wielozmianowy rozkład czasu służby** - wprowadzany na stanowiskach służbowych, na których wymaga się pełnienia służby w systemie zmianowym lub w sposób ciągły podczas którego funkcjonariusz pełni służbę na zmiany trwające po 12 godzin, po których następują 24 godziny wolne od służby albo 48 godzin, jeżeli zadania służbowe były wykonywane w porze nocnej, w dniach i godzinach rozpoczęcia i zakończenia służby ustalonych przez kierownika jednostki organizacyjnej,
 - **jednozmianowy rozkład czasu służby** - wprowadzany na pozostałych stanowiskach służbowych podczas którego służba pełniona jest przez 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku,

Wymiar czasu służby

Zgodnie z art. 121 ustawy o Służbie Więziennej

1. Czas służby wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy.
2. Obowiązujący funkcjonariusza wymiar czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym oblicza się, mnożąc 40 godzin przez liczbę tygodni przypadających w okresie rozliczeniowym, a następnie dodając do otrzymanej liczby godzin iloczyn 8 godzin i liczby dni pozostałych do końca okresu rozliczeniowego, przypadających od poniedziałku do piątku.
3. Każde święto występujące w okresie rozliczeniowym i przypadające w innym dniu niż niedziela obniża wymiar czasu służby o 8 godzin.
4. Wymiar czasu służby funkcjonariusza w okresie rozliczeniowym ulega w tym okresie obniżeniu o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności w służbie przypadających do przepracowania w czasie tej nieobecności, zgodnie z przyjętym rozkładem czasu służby.

Tygodniowy czas służby, zgodnie z art. 122 ustawy, łącznie z przedłużonym czasem służby nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Istotne zatem znaczenie dla rozliczenia czasu służby ma prawidłowe obliczenie obowiązującego funkcjonariusza wymiaru czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym. Wymiar czasu służby to liczba godzin do przepracowania w

przyjętym okresie rozliczeniowym. W przyjętym okresie rozliczeniowym wymiar czasu służby dla wszystkich funkcjonariuszy, niezależnie od tego czy pełnią służbę w rozkładzie wielozmianowym lub jednozmianowym, jest taki sam.

Ustalanie rozkładu czasu służby odbywa się w oparciu o wymiar czasu służby obowiązujący w danym okresie rozliczeniowym. Ze względu na występujące święta, liczba dni i godzin służby nie zawsze pokrywa się z dniami kalendarzowymi. Dlatego w każdym roku należy odrębnie ustalać wymiar czasu służby w ramach danego okresu rozliczeniowego.

Zasady wyliczenia wymiaru czasu służby określa art. 121 ustawy o Służbie Więziennej.

W celu obliczenia wymiaru czasu służby w przyjętym okresie rozliczeniowym należy :

- 1) pomnożyć 40 godzin przez liczbę tygodni przypadających w okresie rozliczeniowym, a następnie
- 2) dodać do otrzymanej liczby godzin iloczyn 8 godzin i liczby dni pozostałych do końca okresu rozliczeniowego, przypadających od poniedziałku do piątku.

Jednomiesięczne okresy rozliczeniowe w 2010 r. (tabela nr 1)

A	B		C		D		E	F
I	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x1 dzień	-	8 godz.x1 dzień	=	160 godz.	20 dni
II	40 godz.x4 tyg.	+	brak	-	brak	=	160 godz.	20 dni
III	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x3 dni	-	brak	=	184 godz.	23 dni
IV	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	8 godz.x1 dzień	=	168 godz.	21 dni
V	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x1 dzień	-	8 godz.x2 dni	=	152 godz.	19 dni
VI	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	8 godz.x1 dzień	=	168 godz.	21 dni
VII	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	brak	=	176 godz.	22 dni
VIII	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	brak	=	176 godz.	22 dni
IX	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	brak	=	176 godz.	22 dni
X	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x1 dzień	-	brak	=	168 godz.	21 dni
XI	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x2 dzień	-	8 godz.x2 dzień	=	160 godz.	20 dni
XII	40 godz.x4 tyg.	+	8 godz.x3 dni	-	8 godz.x1 dzień	=	176 godz.	22 dni
							2.024 godz.	253 dni

Czteromiesięczne okresy rozliczeniowe w 2010 r. (tabela nr 2)

A	B		C		D		E	F
I-IV	40 godz.x17 tyg.	+	8 godz.x1 dzień	-	8 godz.x2 dni	=	672 godz.	84 dni
V-VIII	40 godz.x17 tyg.	+	8 godz.x2 dni	-	8 godz.x3 dni	=	672 godz.	84 dni
IX-XII	40 godz.x17 tyg.	+	8 godz.x3 dni	-	8 godz.x3 dni	=	680 godz.	85 dni
							2.024 godz.	253 dni

Kolumna A - miesiące,

Kolumna B - czas służby obliczony dla pełnych tygodni okresu rozliczeniowego,

Kolumna C - czas służby obliczony dla dni pozostałych do końca okresu rozliczeniowego, przypadających od poniedziałku do piątku.

Kolumna D - obniżenie wymiaru czasu służby z tytułu świąt przypadających w innym dniu niż niedziela,

Kolumna E - godzinowy wymiar czasu służby dla okresu rozliczeniowego,

Kolumna F - liczba dni do przepracowania w okresie rozliczeniowym w przypadku 8-godzinnego dnia służby.

W celu pełniejszego wyjaśnienia przedstawionego wyżej obliczenia wymiaru czasu służby dla funkcjonariuszy, przyjmijmy, że funkcjonariuszy obejmuje czteromiesięczny okres rozliczeniowy, poczynając od miesiąca września 2010 r.

W okresie od 1 września do 31 grudnia 2010 r. jest 17 pełnych tygodni (kolumna B) oraz 3 dni wykraczające poza pełne tygodnie (kolumna C, tj. 29.12 – środa, 30.12- czwartek, 31.12- piątek), co daje w sumie 704 godziny. Wymiar czasu służby ulega jednak obniżeniu o 24 godziny z tytułu świąt, tj. : Wszystkich Świętych (1 listopada – poniedziałek), Narodowego Święta Niepodległości (11 listopada – środa) oraz Świąt Bożego Narodzenia (25 grudnia – sobota). Drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia 26 grudnia przypada w niedzielę, a zatem nie powoduje obniżenia wymiaru czasu służby o 8 godzin. **W związku z powyższym w przyjętym od miesiąca września do końca grudnia 2010 r. okresie rozliczeniowym, wymiar czasu służby wynosi 680 godzin. Na taką liczbę godzin można zaplanować funkcjonariuszowi służbę.**

Rozkład czasu służby to plan obrazujący zarówno czas służby funkcjonariusza, jak i inne okresy pozostawania funkcjonariusza w dyspozycji przełożonego, a także czas wolny od służby (np. urlopy). Rozkład czasu służby odgrywa zatem bardzo ważną rolę, jeśli chodzi o organizację pracy w jednostce, określając poszczególne dni i godziny służby, a także czas innych aktywności i nieaktywności, ważnych z punktu widzenia planowania czasu służby. Jest on zatem planem tworzonym nie tylko w interesie funkcjonariusza, ale również i przełożonego.

Przykład 1 :

W poniższym przykładzie zaplanowano funkcjonariuszowi służbę w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym (wrzesień – grudzień), w którym wymiar czasu służby wynosi 680 godzin. Funkcjonariusz pełniący służbę w rozkładzie jednozmianowym wypracuje równe 680 godzin, natomiast funkcjonariusz wielozmianowy, gdyby rozpoczął służbę 3 września, po wolnych dniach 1 i 2 września i pełnił ją do końca grudnia (służba, służba – wolne, wolne) wypracowałby łącznie 720 godzin. W związku z powyższym biorąc pod uwagę dyspozycję art. 121 ustawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym czas służby wynosi przeciętnie 40 godzin tygodniowo, przy planowaniu służby powinno się ten fakt uwzględnić. Tabela nr 3 ilustruje zaplanowanie funkcjonariuszowi służby uwzględniający obowiązujący wymiar czasu służby. W miesiącu wrześniu funkcjonariusz ma zaplanowanych 14

szużb – 168 godzin, w miesiącu październiku 16 szużb – 192 godziny, co daje łącznie 360 godzin. Funkcjonariusz jednozmianowy w miesiącu wrześniu wypracuje 176 godzin, a w październiku 168 godzin, co daje łącznie 344 godziny. Do końca okresu rozliczeniowego funkcjonariusz wielozmianowy powinien zatem przepracować, zgodnie z obowiązującym wymiarem jeszcze 320 godzin, a funkcjonariusz jednozmianowy 336 godzin.

W – wolne po szużbie (Art. 125)

Wp – wolne od szużby wynikające z zasady przeciętnie 40 godzinnego tygodnia szużby (art. 121 ust. 1)

Wś – dzień wolny wyznaczony w zamian za święto przypadające w innym dniu niż niedziela (art. 121 ust. 3)

Tabela nr 3

Wrzesień 2010 (176 godzin)						
poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	niedziela
		1	2	3	4	5
		W	W	12h	12h	W
		8h	8h	8h	Sobota	niedziela
6	7	8	9	10	11	12
W	12h	12h	W	W	12h	12h
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
13	14	15	16	17	18	19
W	W	12h	12h	W	W	12h
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
20	21	22	23	24	25	26
12h	W	W	12h	12h	W	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
27	28	29	30			
12h	12h	W	W			
8h	8h	8h	8h			
Październik 2010 (168 godzin)						
poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	niedziela
				1	2	3
				12h	12h	W
				8h	Sobota	niedziela

4	5	6	7	8	9	10
W	12h	12h	W	W	12h	12h
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
11	12	13	14	15	16	17
W	W	12h	12h	W	W	12h
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
18	19	20	21	22	23	24
12h	W	W	12h	12h	W	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
25	26	27	28	29	30	31
12h	12h	W	W	12h	12h	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
listopad 2010 (160 godzin)						
poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	niedziela
1	2	3	4	5	6	7
W	12h	12h	W	W	12h	12h
święto	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
8	9	10	11	12	13	14
W	W	Wp	12h	W	W	12h
8h	8h	8h	święto	8h	Sobota	niedziela
15	16	17	18	19	20	21
12h	W	W	12h	12h	W	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
22	23	24	25	26	27	28
12h	12h	W	W	12h	12h	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
29	30					
W	12h					
8h	8h					
Grudzień 2010 (176 godzin)						
poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	niedziela
		1	2	3	4	5

		12h	W	W	12h	12h
		8h	8h	8h	Sobota	niedziela
6	7	8	9	10	11	12
W	W	12h	12h	W	W	Wp
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
13	14	15	16	17	18	19
12h	W	W	12h	12h	W	W
8h	8h	8h	8h	8h	Sobota	niedziela
20	21	22	23	24	25	26
12h	12h	W	W	12h	12h	W
8h	8h	8h	8h	Wś	święto	święto
27	28	29	30	31		
W	Wp	12h	W	W		
8h	8h	8h	8h	8h		

Z powyższego harmonogramu wynika, że przy uwzględnieniu wolnego z tytułu przeciętnie czterdziestogodzinnego tygodnia służby funkcjonariusz wielozmianowy w miesiącach wrzesień - grudzień będzie pełnił 57 służb, czyli wypracuje 684 godziny (57x12h=684h). Przy tak zaplanowanej służbie funkcjonariusz na dzień 1 stycznia 2011 r. będzie posiadał 4 wypracowane „nadgodziny”, chyba że w którymś dniu będzie pełnił służbę przez 8 godzin.

Podane przykłady wskazują, że służba funkcjonariuszy jednozmianowych zawsze odbywa się w ustawowym wymiarze, chyba, że będą ją pełnić w dniu, który zgodnie z harmonogramem jest dniem wolnym. Natomiast służba funkcjonariuszy wielozmianowych może przebiegać różnie. W jednym miesiącu będą ją pełnić ponad ustawowy wymiar, a w niektórych poniżej. Istotne jest zatem aby w przyjętym okresie rozliczeniowym tak zaplanować służbę, żeby odpowiadała ustawowemu wymiarowi godzin w danym okresie.

WAŻNE

Zgodnie z art. 121 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej wymiar czasu służby funkcjonariusza w okresie rozliczeniowym ulega w tym okresie obniżeniu o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności w służbie przypadających do przepracowania w czasie tej nieobecności, zgodnie z przyjętym rozkładem czasu służby.

Wprowadzenie tej zasady ma na celu zagwarantowanie funkcjonariuszom nieodpracowywania usprawiedliwionych nieobecności, np. z powodu urlopu wypoczynkowego bądź zwolnienia lekarskiego wskutek niezdolności do służby.

Wymiar czasu służby należy obniżyć w przypadku każdej usprawiedliwionej nieobecności w służbie, np. : choroby, urlopu wypoczynkowego, a także w innych okolicznościach zwolnień od służby.

Funkcjonariusz, który przebywa na zwolnieniu lekarskim nie świadczy służby. Niemniej jednak, czas tej nieobecności wliczany jest do czasu służby. Oznacza to, że funkcjonariuszowi trzeba uznać za „przepracowane” tyle godzin służby, ile w czasie choroby miał zaplanowane zgodnie z rozkładem. W przypadku funkcjonariusza jednozmianowego będzie to zawsze 8, ale w przypadku funkcjonariuszy pełniących służbę w rozkładzie wielozmianowym liczba godzin usprawiedliwionej nieobecności będzie odpowiadać liczbie godzin, które miał przepracować w danym dniu.

Przykład 2

Załóżmy, że funkcjonariusze mający zaplanowaną służbę zgodnie z grafikiem przedstawionym w tabeli nr 3, w okresie od 01.12 do 12.12 przedłożyli zwolnienia lekarskie. W okresie tym zgodnie z rozkładem czasu służby funkcjonariusz wielozmianowy miał do przepracowania 60 godzin, a funkcjonariusz jednozmianowy 64 godziny. Ponieważ, zgodnie z art. art. 121 ust. 4 ustawy o Służbie Więziennej wymiar czasu służby funkcjonariusza należy obniżyć w okresie rozliczeniowym o liczbę godzin usprawiedliwionej nieobecności w służbie przypadających do przepracowania w czasie tej nieobecności, zgodnie z przyjętym rozkładem czasu służby, funkcjonariuszowi wielozmianowemu należy obniżyć wymiar czasu służby o 60 godzin, a funkcjonariuszowi jednozmianowemu o 64 godziny. Po powrocie ze zwolnienia lekarskiego podejmują służbę zgodnie z ustalonym harmonogramem służb. Funkcjonariusze winni stawić się do służby w dniu 13 grudnia. W związku z powyższym wymiar czasu służby dla funkcjonariusza wielozmianowego wyniesie 620 godzin, a dla funkcjonariusza jednozmianowego 616 godzin. W celu ustalenia czy w przyjętym okresie rozliczeniowym funkcjonariusz faktycznie wypracuje ustalony wymiar w związku z usprawiedliwioną nieobecnością oraz czy nie doszło do przekroczenia tego wymiaru należy przeanalizować faktycznie przepracowany czas w całym okresie rozliczeniowym.

Funkcjonariusz wielozmianowy od 1 września do dnia 30 listopada przepracował 528 godzin. Od 1 grudnia do 12 grudnia przebywał na zwolnieniu lekarskim, łącznie przez 60 godzin. Zgodnie z rozkładem w okresie tym służbę miał zaplanowaną w dniach 1, 4, 5, 8 i 9 ($5 \times 12 = 60$). Choroba w dniu 12 grudnia nie obniża wymiaru czasu służby, gdyż dzień ten zgodnie z grafikiem był dniem wolnym z tytułu przeciętnie czterdziestogodzinnego tygodnia służby. Z tytułu usprawiedliwionej nieobecności wymiar czasu służby funkcjonariusza wielozmianowego obniża się o 60 godzin, czyli wynosi 620 ($680 - 60 = 620$). Jeżeli funkcjonariusz do końca okresu rozliczeniowego będzie pełnił służbę zgodnie z grafikiem wypracuje 96 godzin. Na koniec okresu rozliczeniowego będzie posiadał 4 wypracowane nadgodziny (528 czas służby do

dnia 30 listopada +96 czas służby od 13 grudnia do 31 grudnia =624 godziny). $624 - 620 = 4$.

Funkcjonariusz jednozmianowy od 1 września do dnia 30 listopada przepracował 504 godziny. Od 1 grudnia do 12 grudnia przebywał na zwolnieniu lekarskim, łącznie przez 64 godziny. Z tytułu usprawiedliwionej nieobecności wymiar czasu służby funkcjonariusza jednozmianowego obniża się o 64 godzin, czyli wynosi 616 ($680 - 64 = 616$). Jeżeli funkcjonariusz do końca okresu rozliczeniowego będzie pełnił służbę zgodnie z grafikiem wypracuje 112 godzin. Na koniec okresu rozliczeniowego nie będzie posiadał wypracowanych nadgodzin (504 czas służby do dnia 30 listopada +112 czas służby od 13 grudnia do 31 grudnia =616 godzin). $616 - 616 = 0$.

To samo dotyczy urlopu wypoczynkowego. Gdyby zatem funkcjonariusz pełniący służbę w rozkładzie wielozmianowym od 1 do 12 grudnia 2010 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym ($5 \times 12 = 60$ godzin), z jego puli urlopowej należy odjąć 60 godzin. Oznacza to, że wymiar jego czasu służby, który wynosi 680 godzin należy obniżyć o 60 godzin. Funkcjonariuszowi jednozmianowemu, gdyby w tym czasie przebywał na urlopie wypoczynkowym należy obniżyć wymiar czasu służby o 64 godziny.

Powyższa zasada wynika z art. 140 ustawy o Służbie Więziennej, zgodnie z którym urlopu wypoczynkowego udziela się w dni, które są dla funkcjonariusza dniami służby, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu służby, w wymiarze godzinowym odpowiadającym dobowemu wymiarowi czasu służby funkcjonariusza w danym dniu.

Gdyby w miesiącu grudniu funkcjonariusz wielozmianowy, zgodnie z rozkładem, w okresie od 1 do 12 miał zaplanowaną służbę jak funkcjonariusz jednozmianowy, to w okresie tym wykorzystałby 8 dni urlopu. Wówczas wymiar czasu służby, zgodnie z art. 121 ust. 4 należałoby by obniżyć o 64 godziny ($8 \times 8 = 64$).

Nie można zatem stawiać tezy, że funkcjonariusze pełniący służbę w rozkładzie wielozmianowym będą posiadać mniej wolnego z tytułu urlopu wypoczynkowego, czy innej usprawiedliwionej nieobecności niż funkcjonariusze jednozmianowi. Dlatego ważne jest takie planowanie czasu służby, żeby mieściło się w obowiązujących normach. Służba jednak z uwagi na swoją specyfikę wymaga zachowania ciągłości i nie zawsze jest to możliwe. W celu zatem elastycznego rozliczania czasu służby możliwe jest wprowadzanie dłuższych okresów rozliczeniowych (maksymalnie 4 miesięcznych). Jeżeli zatem funkcjonariusz w przyjętych okresach wypracuje większą liczbę godzin niż obowiązujący wymiar, będzie posiadał „nadgodziny”.

Przyjęcie czteromiesięcznego okresu rozliczeniowego nie oznacza bynajmniej, że książka rozkładu czasu służby funkcjonariuszy pełniących służbę w rozkładzie

wielozmianowym musi zostać sporządzona na 4 miesiące. Ważne jest natomiast aby w przyjętym okresie rozliczyć funkcjonariusza z czasu faktycznie przepracowanego, łącznie z usprawiedliwionymi nieobecnościami.

Kolejnym istotnym elementem przy planowaniu czasu służby jest prawo funkcjonariusza do nieprzerwanego odpoczynku, tj. :

- w każdej dobie prawo do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku, z wyłączeniem :

- 1) kierowników jednostek organizacyjnych i ich zastępców;
- 2) przypadków konieczności wprowadzenia wzmocnionego systemu ochrony, sił wsparcia, odvodu oraz prowadzenia działań związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym lub likwidacją ich skutków.

W przypadkach określonych w pkt 2 funkcjonariuszowi przysługuje równoważny okres odpoczynku, którego należy udzielić bezpośrednio po pełnieniu służby powodującym naruszenie okresu odpoczynku.

- w każdym tygodniu prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego, z zastrzeżeniem, że w razie konieczności wprowadzenia wzmocnionego systemu ochrony, sił wsparcia, odvodu oraz prowadzenia działań związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym lub likwidacją ich skutków oraz w przypadku zmiany pory pełnienia służby przez funkcjonariusza w związku z jego przejściem na inną zmianę, zgodnie z ustalonym rozkładem czasu służby, tygodniowy nieprzerwany odpoczynek może obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 24 godziny.

Przykład 3

Funkcjonariusz zgodnie z ustalonym w jednostce rozkładem czasu służby pełni służbę od poniedziałku do piątku przez 8 godzin dziennie, rozpoczynając ją o godzinie 7:00, a kończąc o godzinie 15:00. Jego doba pracownicza zaczyna się o godzinie 7:00 i trwa do 7:00 dnia następnego. Z uwagi na wprowadzony w jednostce wzmocniony system ochrony, we wtorek pełnił służbę do godziny 23 :00. Ponieważ od godziny 23:00 do 7:00 odpoczynek funkcjonariusza trwałby tylko 8 godzin, a zatem byłby krótszy o 3 godziny, funkcjonariuszowi należy w środę zrównoważyć okres wypoczynku o 3 godziny. Funkcjonariusz powinien stawić się do służby w tym dniu o godzinie 10:00.

Opracowało
Biuro Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Dyrektora Generalnego
Służby Więziennej

pplk Tomasz Raczyk